Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Addysgeg y Cyfnod Sylfaen

Dylai dysgwyr gael cyfleoedd i ddatblygu eu sgiliau, eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth drwy:
- gwricwlwm priodol lle mae'r saith Maes Dysgu yn cyd-fynd a chydweithio â'i gilydd
- gweithgareddau mewn amgylcheddau dysgu a geir dan do ac yn yr awyr agored
- gwahanol fathau o weithgareddau chwarae ac ystod o weithgareddau a gaiff eu cynllunio, gan gynnwys rhai a ysgogir gan y plant
- profiadau sy'n caniatáu iddynt fabwysiadu ystod o rolau, gan gynnwys arwain mewn grŵp bach, dysgu fesul pâr neu weithio mewn tîm
- gwahanol adnoddau, gan gynnwys TGCh
- cyfleoedd dysgu ymarferol sy'n caniatáu iddynt dyfu'n ddysgwyr annibynnol
- gweithgareddau sy'n caniatáu iddynt ddefnyddio eu synhwyrau a bod yn greadigol a dychmygus
- tasgau a heriau sy'n eu hannog i ddatrys problemau a thrafod.

Ystod o brofiadau

Dylai dysgwyr gael cyfleoedd i:
- gael profiad helaeth o iaith o'u cwmpas sy'n eu trwytho yn yr iaith lafar a'r ysgrifenedig
- ymarfer, datblygu a mireinio eu sgiliau ym mhob agwedd o'r ddarpariaeth, gan gynnwys y ddarpariaeth barhaus, ac ar draws pob Maes Dysgu
- mynegi eu hunain yn greadigol gan ddefnyddio'u dychymyg
- cael profiad o bob math o gyfryngau a thechnolegau sy'n datblygu
- cael darllen a rhannu amrywiaeth o destunau a storïau nad ydynt yn ffuglen a storïau gwerin traddodiadol, cerddi o Gymru ac o bob rhan o'r byd, gan gynnwys y rheini a ysgrifennwyd gan awduron plant enwog
- gwneud marciau/ysgrifennu mewn pob math o genre
- cyfathrebu mewn ystod o gyd-destunnau at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd.

Allwedd

O fewn y tabl, bydd testun o'r FfLlRh yn ymddangos heb ei uwch-oleuo. Bydd testun sydd yn sgil newydd yn ymddangos wedi'i uwch-oleuo. Bydd y testun hefyd yn cael ei ddynodi gan yr eicon canlynol.

Sgil ADD/camau ABC ❖

D.S.

Er mwyn bod yn hygyrch ac yn ddarllenadwy, dyluniwyd y tablau hyn i'w hargraffu ar faint A3.

© Hawlfraint y Goron 2014
WG21273

Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Elfennau	Agweddau	Map llwybrau ADD **Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).**	Camau A **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau B **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau C **Mae dysgwyr yn gallu:**
Trefnu syniadau a gwybodaeth	Ystyr, dibenion, darllenwyr	Rhannu sylw [*ADD 40*]	edrych ar/cydnabod eu 'llun' pan fydd oedolyn yn siarad am yr hyn y maent wedi'i wneud	rhannu eu 'llun' wrth ryngweithio ag oedolyn	dweud rhywbeth am eu llun neu newyddion y gall oedolyn ei ysgrifennu
				dewis symbol neu lun unigol (o blith dau neu fwy) i ddisgrifio rhywbeth sydd newydd digwydd	defnyddio marc(iau) i labelu eu gwaith eu hunain
				dewis eu henw o ddau gerdyn enw a'u paru ag eitem sydd yn perthyn iddynt ❖	**dewis llun(iau) neu symbol(au) neu eiriau cyfarwydd iawn i gofnodi rhywbeth a ddywedwyd a dwyn hynny i gof yn nes ymlaen ❖**
		Ymwybyddiaeth o ddibyniaeth [*ADD 26*]	'lleoli'r' sgriblo o fewn gofod diffiniedig (o fewn terfynau'r dudalen neu ar ran neilltuol o'r dudalen) gan ddangos rheolaeth weledol gynyddol	cau rhai llinellau wrth sgriblo (gan greu ffurfiau sy'n ymddangos fel siapiau)	ysgrifennu rhai llythrennau o'u henw eu hunain (gall eu ffurf fod yn anghonfensiynol)
			cyffwrdd llun neu symbol er mwyn cael gwobr weledol neu glywedol ar y cyfrifiadur neu ar gyfrifiadur llechen (yn gallu canolbwyntio ar lun fel 'targed' ond mae'n bosib na ellir gwahaniaethu rhwng yr hyn a gynrychiolir gan wahanol luniau)	dewis llun neu symbol (o blith dau new fwy) i gyfleu neges mewn meddalwedd symbolau siarad ar gyfrifiadur neu ar gyfrifiadur llechen	dewis lluniau neu symbolau i greu cymal byr gan ddefnyddio meddalwedd symbolau siarad ar gyfrifiadur neu gyfrifiadur llechen
			arsylwi gyda diddordeb wrth i oedolyn ysgrifennu ❖	**arsylwi oedolyn, neu gyfoed, yn ysgrifennu, yna efelychu eu gweithrediadau gan ddefnyddio pensil neu offer arall ❖**	**arsylwi oedolyn, neu gyfoed, yn ysgrifennu, yna efelychu eu gweithrediadau gan gynhyrchu patrymau tebyg i ysgrifennu ❖**

© Hawlfraint y Goron 2014   WG21273

Maes Dysgu Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu
Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm
Ar Drywydd Dysgu/camau ABC

Elfennau	Agweddau	Map llwybrau ADD **Mae dysgwyr wedi cyflawni'r canlynol ar fap llwybrau Ar Drywydd Dysgu (ADD).**	Camau A **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau B **Mae dysgwyr yn gallu:**	Camau C **Mae dysgwyr yn gallu:**
Trefnu syniadau a gwybodaeth	**Strwythur a threfn**	Cyflawni dwy weithred wahanol yn eu trefn i gael gwobr [*ADD 35*]	dyfalbarhau i wneud marciau er mwyn cynhyrchu canlyniad (sy'n ymddangos fel pe bai ar hap)	sgriblo i gynhyrchu eu 'llun' eu hunain ac yn dechrau priodoli ystyr iddo	dewis dau neu fwy o symbolau mewn dilyniant i gyfleu 'beth ddigwyddodd gyntaf … ac wedyn', a'u defnyddio i rannu gwybodaeth ag oedolyn
					dangos diddordeb pan fydd oedolyn yn ysgrifennu neu'n darllen eu newyddion/stori yn ôl; cadarnhau mai dyna'r hyn y maent am ei ddweud
Ysgrifennu'n gywir	**Iaith**				
	Llawysgrifen **Gramadeg** **Atalnodi** **Sillafu**	Gweithredu'n fwriadol ar amgylchedd pob dydd [*ADD 24*]	arbrofi drwy wneud marciau gan ddefnyddio rhannau'r corff, e.e. *y traed a'r dwylo*	defnyddio'r llaw a ffafrir yn fwy cyson wrth wneud marciau, gan weithiau ddefnyddio offeryn (wedi'i addasu)	rhoi cynnig ar amrywiaeth o offer i wneud marciau a siapiau ar bapur neu ar ddeunydd priodol arall
		Gwneud marciau dros arwynebedd mawr, e.e. *yn symud y fraich gyfan* [ddim ar fap llwybrau ADD ond yn berthnasol]	gafael mewn eitemau a dechrau defnyddio'r bysedd i wneud marciau (e.e. *mewn tywod gwlyb, ewyn, ac ati*), gan ddatblygu i sgriblo ar bapur.	**defnyddio ystod o weithrediadau i wneud amryw o farciau, e.e. *dotiau a llinellau mewn gwahanol gyfeiriadau a phatrymau cylchol* ❖**	ceisio dargopïo siapiau a llythrennau mawr
					cynnwys rhai siapiau tebyg i lythrennau, neu ffurfiau tebyg i eiriau (gyda bylchau rhyngddynt), wrth dynnu llun
					tynnu rhai lluniau cynrychioliadol, e.e. *person neu anifail.*

© Hawlfraint y Goron 2014 WG21273